



# ПРЕС КЛИПИНГ

19. фебруар 2015.



## НАСЛОВИ

**Analitičari: Železara briga države, kako smanjiti gubitke? (str. 2)**

**Svake godine sve više penzionera (str. 3)**

**„Nevenu“ spasli radnici (str. 4)**

**APSURD I PREVARA Proglasili ih tehnološkim viškom, dali otpremnine, pa ih ponovo zaposlili (str. 5)**

**Amerikanci planirali ulaganja novcem Železare (str. 7)**

**Vlahović: Uz dobar menadžment Železara bi mogla da opstane (str. 8)**

**"Lasta" u raspadu, vozači bez zdravstvenih knjižica (str. 10)**

**Neuspešna prodaja Železare ne ruši Vladu (str. 11)**

**Moguć oporavak najstarije fabrike otkovaka na Balkanu (str. 13)**

**Štrajk prosvetara, razlozi neuspeha (str. 14)**

**Опстанак или банкрот „Тозе Марковића“ (стр. 16)**

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:534485-Analiticari-Zelezara-briga-drzave-kako-smanjiti-gubitke>

## **Analitičari: Železara briga države, kako smanjiti gubitke?**

IZVOR: TANJUG

### **Železara Smederevo već petu godinu posluje sa gubitkom, te nije ni bilo previše šanse da će se postići dogovor o njenoj prodaji nekom strateškom partneru**

BEOGRAD - Železara Smederevo već petu godinu posluje sa gubitkom, te nije ni bilo previše šanse da će se postići dogovor o njenoj prodaji nekom strateškom partneru, jer oni imaju interes da uđu u posao samo ako su sigurni da će ostvarivati profit, izjavio je danas Tanjugu konsultant za strana ulaganja Milan Kovačević.

Slično je viđenje i dekana Fakulteta za ekonomiju i finansije Ane Trbović, koja za Tanjug kaže da do dogovora nije došlo zato što je Esmark shvatio da nema interes da kupi srpsku čeličanu čak i uz određenu finansijsku podršku države.

Esmark je očito napravio opsežnu analizu i shvatio da bi to bilo nerentabilno poslovanje i zato dogovor nije postignut, kaže Trbović.

Kovačević, međutim, i odluku vlade da se umesto ugovora sa Esmarkom angažuju menadžeri koji bi vodili Zzelezaru, smatra neizvesnim potezom, a svoj pesimizam obrazlaže višegodišnjim gubicima smederevskog proizvođača, niskom cenom čelika na svetskom tržištu, kao i činjenicom da gotovo sve sirovine moraju da se uvezu.

Poznati ekonomista, naime, napominje da bi možda trebalo razmotriti opciju o likvidaciji Železare, jer je to, tvrdi, racionalnije i isplativije "nego da trpimo dalje gubitke i da dalje investiramo".

"U stvari ne bismo ni smeli da subvencionišemo Železaru, niti bismo smeli da ulažemo u nju i dalje, ukoliko nismo sigurni da će se taj kapital oploditi, jer imamo jako puno drugih prioriteta za investiranje", navodi Kovačević.

Opciju zatvaranja Železare pominje i Trbović, koja čitav problem tretira kao socijalni a ne ekonomski, pa tako vidi i odluku vlade o nastavku proizvodnje, jer, kaže, ceo jedan grad zavisi od Zzelezare.

"Da je reč o ekonomskoj odluci onda bi odgovor bio zatvoriti Železaru, a pošto je reč o socijalnoj odluci pitanje koje se postavlja je koliko se mogu minimizirati gubici", rekla je Trbović za Tanjug.

Kada je reč o menadžerskom ugovoru za preuzimanje Železare, za šta će javni poziv, kako je najavio premijer Aleksandar Vučić, biti raspisan već u ponedeljak, Trbović kaže je uvek bolje naći što profesionalnije rukovodstvo.

To je, kaže, i praksa koju često primenjuju zemlje u svetu, ali da bi se to dogodilo treba ponuditi i deo promenljive plate koja bi zavisila od postignutih rezultata.

Svakako, dodala je, plate ne bi trebalo da budu one koje su predviđene za takva radna mesta, jer takve zarade ne mogu da privuku sposobne profesionalce.

"Pitanje koje treba postaviti u ovom trenutku je kako smanjiti gubitke u Železari, a ne da li će i kolika biti dobit", rekla je Trbović.

Da je reč o socijalnoj, a ne ekonomskoj odluci ukazuje, prema njenim rečima, i to da nije bilo zainteresovanih na tenderu za dokapitalizaciju Železare.

"I sve da je Esmark kupio Železaru Srbija bi morala dodatno da ulaže, a onda su to subvencije koje bi išle na uštrb budžeta, odnosno svih građana", rekla je Trbović i dodala da je očigledno da će Srbija nastaviti da izdržava preduzeće koje proizvodi gubitke.

Nije slučajno, smatra ona, što je Ju Es Stil svojevremeno izašao iz Železare i trebalo bi da se zapitamo danas da li je u tom trenutku bilo dobro preuzeti firmu koja pravi gubitke.

Umesto toga trebalo bi razmišljati, kaže, o poboljšanju infrastrukture u Smederevu i obezbediti dolazak investitora čije bi poslovanje bilo ekonomski održivo, jer Srbija kao siromašna zemlja ne može da podržava gubitnike u nedogled, zaključila je Trbović.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:534442-Svake-godine-sve-vise-penzionera>

## **Svake godine sve više penzionera**

AUTOR: J. Ž. Skenderija

**Porastao broj zahteva za penzije u decembru 2014. u odnosu na isti mesec lane. Najviše starosnih, zatim invalidskih, dok je najmanje porodičnih mirovina**

POSLEDNJIH mesec dana prošle godine Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje stiglo je 40 odsto više zahteva u odnosu na isti mesec 2013. Stroži uslovi koji važe od Nove godine naterali su i one koji možda nisu želeli da napuste radno mesto, s obzirom na to da bi im se radni vek po novim propisima produžio za nekoliko godina.

U Fondu objašnjavaju da se svake godine broj penzionera povećava u odnosu na prethodnu. Godinama unazad prosečno povećanje u apsolutnom broju je za oko jedan procenat godišnje, a najveći rast je zabeležen u Filijali za grad Beograd, koja ima i najveći broj osiguranika, pa je očekivano da i broj novih penzionera bude najveći.

Upoređivanjem podataka za decembar 2014. godine u odnosu na isti mesec prethodne godine, kod starosnih penzionera zabeležen je rast od 2,4 procenta, ali je postotak invalidskih smanjen za 3,24, dok je kod porodičnih

zabeleženo smanjenje za 1,28 procenata. Međutim, statistika Fonda PIO pokazuje da je u konačnom broju u 2014. postojao nominalni rast ukupnog broja korisnika od 0,96 odsto.

Statistika Fonda kaže da je zaključno sa 31. decembrom 2014. Srbija imala 1.739.162 penzionera, a prosečna visina čeka je 23.145 dinara.

- Najviše korisnika je iz kategorije zaposlenih, i to 1.454.322, a njihov mesečni prosek je 24.946 dinara - objašnjavaju u Fondu. - Slede samostalci, njih 77.047, sa penzijom 23.776 dinara, dok je 207.783 poljoprivrednika, sa najnižim prosečnim mesečnim iznosom od 10.309 dinara.

Podaci govore da je od ukupnog broja penzionera najviše u Srbiji onih koji su ovo pravo ostvarili po osnovu godina života i oni čine nešto više od 60 odsto od ukupnog broja osiguranika ili 1.053.258. Invalidskih penzionera je 323.210 i oni čine 18,5 procenata od ukupnog broja, dok je porodičnih 362.694 ili nešto više od 20 odsto.

#### **BROJKE**

- \* 1.739.162 penzionera u Srbiji na kraju 2014.
- \* 23.145 dinara mesečno prosečna penzija
- \* 10.309 prosečna penzija poljoprivrednika

- Porast broja zahteva je potpuno očekivan - kažu u PIO. - Svi, pogotovu žene, iskoristili su priliku da po starom propisu napuste radno mesto, s obzirom na to da se po novim propisima u penziju ide šest meseci kasnije.

Svake godine filijale Fonda PIO u decembru imaju veći broj zahteva za ostvarivanje prava na starosnu penziju u odnosu na prethodne mesece u godini, a ove godine broj primljenih zahteva je upadljivo veći.



<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/535627/Nevenu-spasli-radnici>

### **„Nevenu“ spasli radnici**

IZVOR: TANJUG

---

Za kupovinu fabrike kozmetike „Nevena“ u Leskovcu zainteresovano je 10 kompanija i pojedinaca pošto su radnici uz pomoć države pre tri godine obnovili proizvodnju.

---

Odabrana ekipa: Radnici se sad nadaju uspešnijoj privatizaciji

Da bi spasli firmu posle raskida privatizacije sa bugarskim biznismenom Hristom Kovačkim, rukovodstvo i radnici su odlučili da pokrenu novu kolekciju šampona, kupki, sapuna, krema i da rade sedam dana u nedelji.

- Radili smo subote i nedelje bez dnevnica, jer smo znali da jedino tako možemo da opstanemo da bi se firma uspešno prodala. Nadam se da se isplatilo i očekujemo dobru privatizaciju - kaže radnica Svetlana Marković.

„Nevena“ je pokrenula novi dečji program nakon što nije uspela da obezbedi 600.000 evra za obnavljanje licence za poznatu švajcarsku kolekciju „kosili“.

Generalni direktor „Nevene“ Miljan Miljković objašnjava da su stručnjaci tog preduzeća u saradnji sa kolegama iz inostranstva radili godinu dana na kreiranju i pravljenju autentičnih proizvoda.

- Jedino što smo mogli da uradimo je da svi naši proizvodi budu visokog kvaliteta. Prvo smo odlučili da koristimo visokokvalitetne sirovine i da ispunimo zahteve za dobijanje određenih sertifikata. Na taj način smo se približili potrošačima i vratili poverenje koje smo u vreme privatizacije izgubili - komentariše Miljković.

Uporedo dok su razvijali novu kolekciju „Nevena baby“, radili su na dobijanju sertifikata neophodnih za izvoz.

- Pred kraj prošle godine dobili smo GMP sertifikat prema zahtevima standarda ISO 22716 - Sistem dobre proizvođačke prakse. Proces je trajao devet meseci, bio je tehnički, finansijski i kadrovski veoma zahtevan. Sertifikat obezbeđuje potrošača, garantuje da su proizvodi na tržištu u potpunosti bezbedni za upotrebu. Pored toga, dobijanje sertifikata svrstalo je „Nevenu“ u red ozbiljnih i odgovornih izvoznih kompanija - kaže Miljković.

„Nevenu“ je 2007. godine kupio bugarski i „Bulcvet“. Agencija za privatizaciju raskinula je ugovor 2010, jer vlasnik nije poštovao obaveze iz ugovora. Nekad je u „Neveni“ bilo zaposleno oko 500, a sada je ostalo oko 80 radnika.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/535625/APSURD-I-PREVARA-Proglasili-ih-tehnoloskim-viskom-dali-otpremnine-pa-ih-ponovo-zaposlili>

## **APSURD I PREVARA Proglasili ih tehnološkim viškom, dali otpremnine, pa ih ponovo zaposlili**

AUTORKA: Bojana Anđelić

---

Više od 200 radnika Razvojne banke Vojvodine samo nekoliko dana pošto su im isplaćene otpremnine ponovo se zaposlilo u banci.

RBV je možda jedinstven slučaj u kome je neko sve zaposlene proglasio za tehnološki višak, a zatim deo njih ponovo zaposlio. Prema pisanju Vojvođanskog analitičkog-istraživačkog centra (VOICE), RBV je pred sam

odlazak banke u stečaj isplatila oko tri miliona evra za otpremnine. U proseku oko 6.000 evra dobila su 502 zaposlena. Za njih 200, koji su vraćeni na posao, to je bilo oko 1,2 miliona evra.

Plan isplate svih osmislio je tadašnji izvršni direktor banke Goran Kostić, koji je kasnije uhapšen zbog sumnje da je zloupotrebio službeni položaj prilikom odobravanja kredita i bankarskih garancija firmama Dušana Borovice. On, međutim, u tome nije bio usamljen. Podršku za plan dobio je od Pokrajinske vlade, ali i od Ministarstva finansija i Vlade Srbije. Jedini uslov je bio da novac obezbedi sama banka. Kako je novac isplaćen i iz kojih fondova nikome i sada nije jasno, jer je banka već tada bila u finansijskim problemima.

### Hronologija

- 12. 12. 2012.

#### **RBV traži saglasnost za program rešavanja viška zaposlenih**

- 27. 12. 2012.

#### **UO RBV usvaja predlog programa rešavanja viška zaposlenih**

- 5. 4. 2013.

#### **Vlada: Poštanska štedionica da preuzme deo imovine i obaveza RBV**

- 6. 4. 2013.

#### **NBS je oduzela RBV dozvolu za rad**

- 8. 4. 2013.

#### **Privredni sud u Novom Sadu donosi rešenje o otvaranju stečajnog postupka**

Tu svakako ne treba zaboraviti da je pre oduzimanja licence za rad RBV bila u vlasništvu države pod nadzorom Narodne banke Srbije. Sve to se dešavalo pre otvaranja stečajnog postupka u maju 2013. godine. Tada upravljanje bankom kao stečajni upravnik preuzima Agencija za osiguranje depozita. Poverenik Agencije Radovan Ivetić (juče nedostupan) pravi presek stanja i zaključuje da je potrebno angažovati ponovo više od 200 ljudi. Prema podacima VOICE, sa biroa su povučena 204 bivša radnika, a sa strane angažovano još 12. U decembru prošle godine ostalo je 59 zaposlenih.

- O takvoj situaciji zakon ništa ne govori. To nije kažnjivo, ali je činjenica da je to propust zakonodavca koji otvara prostor za zloupotrebe. Uostalom, vi imate izdatak za otpremnine, a onda imate još izdatak i za plate, i to za iste one ljude koji su dobili otpremninu. To može u državnim institucijama i preduzećima. Privatniku to ne može da se desi - kaže Dragan Dobrašinović iz Koalicije za kontrolu javnih finansija.

Profesora Filozofskog fakulteta Miodraga Zeca ovakav scenario ne iznenađuje.

- Koliko smo samo imali slučajeva da neko uzme otpremninu i po deset puta kod istog poslodavca, odnosno kod države. To vam je teatar apsurdna. Sve to meni liči na ujdurmu i prevaru - kaže Zec.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/535891/Amerikanci-planirali-ulaganja-novcem-Zelezare>

**AGENCIJA ZA PRIVATIZACIJU DEMANTUJE "ESMARK"**

## **Amerikanci planirali ulaganja novcem Železare**

AUTOR: G.B.

---

Agencija za privatizaciju reagovala je danas povodom saopštenja izvršnog direktora Esmarka, Džejmsa Bušara o razlozima proglašenja javnog poziva za prodaju Železare Smederevo neuspešnom.

---

Tokom razgovora prošle nedelje u Pitsburgu nisu dogovoreni nikakvi „prethodni uslovi“, kako je to navedeno u saopštenju kompanije „Esmark“, tvrde u Agenciji za privatizaciju.

- Istina je da su tokom tih razgovora napravljeni određeni pomaci, ali je ministar Dušan Vujović tokom pregovora jasno predočio predstavnicima kompanije „Esmark“ da će njihova poslednja ponuda biti predmet konsultacija da premijerom Vučićem, ostalim članovima Vlade Republike Srbije kao i sa Komisijom za privatizaciju Železare metodom strateškog partnerstva. Napominjemo da je i sam „Esmark“ nekoliko puta menjao svoju ponudu nakon završene posete Pitsburgu naročito u vezi su-potpisa, korporativne garancije i minimalnog nivoa obrtnog kapitala.

Železara Smederevo trebalo je, tvrde u Agenciji, da investira 130 miliona dolara u osnovna sredstva iz svojih sopstvenih izvora. O tome, inače, Bušar govori kao o potencijalnoj investiciji "Esmarka".

- Ovo nije nov novac koji bi „Esmark“ uneo u Železaru Smederevo, već je u pitanju redovno reinvestiranje sopstvenih sredstava radi obezbeđenja nesmetane proizvodnje. Čak i u sadašnjim okolnostima, Železara svake godine mora da investira u osnovna sredstva isti iznos koji je „Esmark“ nudio, radi očuvanja proizvodnih kapaciteta i poštovanja zakonskih propisa u smislu zaštite radnika na radu, ekologije i slično, tvrde u Agenciji.

Pored toga, i kredit koji, kao ulaganje "Esmarka" pominje Bušar, vredan 200 miliona dolara za obrtna sredstva bi, tvrde u Agenciji, bio obezbeđen zalogom nad obrtnim kapitalom i imovinom koju Republika Srbija ostavlja u Železari (170 miliona dolara koju je Republika Srbija dala na početku) bez ikakvih daljih garancija „Esmarka“ ili njegovih povezanih pravnih lica iz inostranstva.

- To znači da ni ovo nije svež novac koji bi „Esmark“ uneo u Železaru već taj novac obezbeđuju poslovne banke na bazi kvalitetnih postojećih obezbeđenja.

U Agenciji, takođe, napominju da 400 miliona dolara za održavanje, rezervne delove i kapital potreban za upravljanje i održavanje rada dve visoke peći, a koje takođe pominje vlasnik "Esmarka", kao najavljeni ulaganje, nije apsolutno nikada pominjano od strane „Esmarka“

- Mi možemo jedino da pretpostavimo da je reč o dupliranju već gore navedenih iznosa te samim tim ne predstavlja nikakav dodatni novac. Imajući sve ovo u vidu, Agencija za privatizaciju je još juče iznela svoj stav da Republika Srbija nema ekonomski interes niti je dobila minimum pravne zaštite predloženim ugovorom o strateškom partnerstvu za Železaru Smederevo pod uslovima koje je kompanija „Esmark“ nudila, konstatuje se u saopštenju Agencije za privatizaciju.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/535848/Vlahovic-Uz-dobar-menadzment-Zelezara-bi-mogla-da-opstane>

## **Vlahović: Uz dobar menadžment Železara bi mogla da opstane**

IZVOR: TANJUG

Proizvodnja u Železari Smederevo može da bude profitabilna ako kompaniju bude vodio menadžment tim koji ima pristup tržištu sirovina i gotovih proizvoda, izjavio je danas bivši ministar privatizacije i privrede Aleksandar Vlahović i ocenio da će to najverovatnije biti kompanija iz inostranstva.

To bi mogla da bude kompanija sa iskustvom u industriji čelika koja, kako kaže Vlahović, neće preuzeti vlasništvo od države, ali će imati odgovarajuću obavezu da učini profitabilnim poslovanje Železare, te aplicirati za deo ostvarenog profita.

Vlahović za Tanjug kaže da vladin plan B, posle odbijanja ponude američkog Esmarka o dokapitalizaciji Železare, ne podrazumeva javni konkurs za izbor profesionalnih menadžera, nego drugačiji način upošljavanja kapaciteta Železare, odnosno spajanja sa potencijalnim strateškim partnerom.

Železarem u tom slučaju zajedno upravljaju vlasnik, odnosno država, i kompanija koja je potpisala dogovor, kaže Vlahović.

Ta kompanija bi morala da ima iskustvo u proizvodnji čelika, pristup tržištu sirovina i tržištu gotovih proizvoda, kao i kapacitete da maksimalno unapredi performanse Železare Smederevo, koja je, prema Vlahovićevim rečima, u tehničko-tehnološkom pogledu u jako dobrom stanju.



"Važno je zaposliti pet hiljada radnika, a to podrazumeva da se u neko dogledno vreme postigne kapacitet od 1,4 ili 1,5 miliona tona godišnje", rekao je Vlahović.

On je naveo da nema informacije da li je i ko je zainteresovan za takvu vrstu ugovora, ali je siguran da takva kompanija "dolazi spolja".

"Takva kompanija se ne nalazi u Srbiji, jer niko drugi nema tu vrstu iskustava sem kompanija koje se već nalaze u tom biznisu", rekao je Vlahović.

On je dodao da bi kompanija koja prihvati takav ugovor mogla u dogledno vreme da pristupi i sledećoj fazi - da udje u vlasništvo ili da dobije zadatak da Železaru dovede do uspešne privatizacije.

Podsetio je da menadžment tim nije naročita novina za Železaru jer je ta kompanija u dva navrata imala slične ugovore - prvi 1997. i 1998. godine sa konzorcijumom banaka i trgovaca koji je upravljao poslovanjem i obezbeđivao sredstva za funkcionisanje Sartida.

Železara je, takođe, takozvani "menagment service agreement" imala u početku i sa US Steel-om, pre nego što je ta američka kompanija postala stateški partner.

Vlahović kaže i da postoji više načina za finansiranje Železare Smederevo, koja od 1. februara više ne može da dobija subvencije od države.

Među njima su bankarski krediti, avansno finansiranje, odnosno finansiranje od strane dobavljača za sirovine tako što se neće plaćati odmah nego nakon izvesnog perioda, a mogu se koristiti i odgovarajući EU fondovi koji se, pre svega, odnose na zaštitu životne sredine.

"Siguran sam da je moguće organizovati proizvodnju u Železari na profitabilan način ukoliko imamo menadžment koji ima pristup tržištu sirovina i pristup tržištu gotovih proizvoda, da može da plasira to što Železara proizvede", rekao je Vlahović.

On je dodao da se u narednom periodu očekuju pozitivne promene kad je u pitanju cena gotovih proizvoda, što bi dodatno stimulisalo rešavanje problema u Železari.

Upitan o načinu na koji bi EU mogla da pomogne naredni pokušaj prodaje Železare, Vlahović je rekao da EU može da pruži podršku i time što će evropske integracije Srbije ići brže i na taj način padati rizik za ulaganje u Srbiji.

"Sve dok je rizik ulaganja u Srbiji visok, dok postoji negativna konjunktura u industriji čelika i generalano kriza u EU, uspešna privatizacija Železare biće otežana", rekao je Vlahović.

Vlahović je rekao da je uspešna privatizacija Železare bila bolje rešenje, ali da je potpisivanje ugovora o menadzerskim uslugama sa kompanijom koja ima iskustva u toj oblasti logičan korak ukoliko u datom momentu nema strateških partnera koji su spremni da budu kupci, garantuju nivo proizvodnje i daju garancije koje se tiču investicija i socijalnog programa.

Vlada Srbije odlučila je juče da ne zaključi ugovor s američkom kompanijom Esmark o preuzimanju Železare, a već od ponedeljka raspisaće javni poziv za menadžerski tim koji će upravljati smederevskom fabrikom.

Od ugovora s Esmarkom odustalo se, kako je novinarima saopštio premijer Aleksandar Vučić, jer nisu dobijene garancije da će američka kompanija ostati u poslu i nakon što utroši sve sirovine.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/535965/Lasta-u-raspadu-vozaci-bez-zdravstvenih-knjizica>

## ČUVENI PREVOZNIK DOVODI I PUTNIKE U OPASNOST

### "Lasta" u raspadu, vozači bez zdravstvenih knjižica

AUTOR: B. Anđelić

---

Vozač saobraćajnog preduzeća "Lasta" Zlatko Đalović moraće da plati sve troškove lečenja nakon dve hitne operacije u Urgentnom centru jer nema overenu zdravstvenu knjižicu.

---

Prava agonija za Zlatka Đalovića počela je 19. januara, kada je zbog jakih bolova otišao u Dom zdravlja na pregled. Iako je doktorki bilo jasno da Đalović mora hitno u bolnicu, nije mogla da mu izda uput jer nema overenu knjižicu.

Uputila ga je u Urgentni centar jer je to jedina bolnica koja je mogla da ga primi kao hitan slučaj. Za mesec dana, koliko je Đalović u bolnici, dva puta mu je operisana žuč. To, međutim, nije bio kraj njegovoj agoniji, jer nije znao kako će da plati bolničke troškove. Njegova supruga Zorica Đalović za "Blic" kaže da im je juče tek potvrđeno da će firma ipak refundirati troškove.

- Šta kad on izađe iz bolnice? Lečenje mora da se nastavi i to košta. Pitam se kako da platimo kad on ne prima platu. Da apsurd bude veći i pored dve teške operacije, vodi se da je na odmoru jer bolovanje nije mogao da otvori. Taj odmor ističe danas. I šta onda? - pita se Zorica.

Pravo na besplatno lečenje Đalović, ali i sve njegove kolege u "Lasti", nemaju već tri meseca. Za sve to vreme, čak i kada je bio bolestan, nije mogao da ode kod lekara jer nema knjižicu. Privatna praksa takođe nije bila rešenje jer za to nema novca. U istoj situaciji su bile i njegove kolege.

- Svi ti profesionalni vozači ne rizikuju samo svoj život već i život onih koje voze. To zaslužuje drugačiji tretman. I ovo nije samo slučaj mog supruga. Vozača koji ne mogu da se leče a imaju zdravstvenih problema ima mnogo više. A kada se desi neka nesreća, onda se pitamo šta to bi - kaže Zorica Đalović.

### "Lasta": Overićemo knjižice

Novo poslovodstvo "Laste", izabrano u januaru 2015, obećava da će radnici konačno dobiti overene zdravstvene knjižice u ponedeljak. - Taj problem smo zatekli i sve vreme pokušavamo da ga rešimo. Konačno smo juče dobili odobrenje za reprogram duga i verujem da će sve biti završeno u ponedeljak - kaže za „Blic“ direktor Bojan Bojanić. U međuvremenu je taj problem rešen za veći deo od ukupno 4.000 radnika, ali ne i za zaposlene u Beogradu. Direktor Bojanić kaže da su za vozače obavezni sistematski pregledi i da je njima zdravstvena zaštita uvek dostupna na ŽMC i VMA s kojima preduzeće ima potpisan ugovor.



[http://www.danas.rs/danasrs/politika/neuspesna\\_prodaja\\_zelezare\\_ne\\_rusi\\_vladu.56.html?news\\_id=297550](http://www.danas.rs/danasrs/politika/neuspesna_prodaja_zelezare_ne_rusi_vladu.56.html?news_id=297550)

*Odluka premijera da odustane od ugovora sa Esmarkom bez većih političkih posledica, tvrde sagovornici Danasa*

## **Neuspešna prodaja Železare ne ruši Vladu**

NAŠA PRIČA

AUTOR: \* L.VALTNER - G. VLAOVIĆ

Beograd - Odluka premijera i Vlade Srbije da pređe na plan B posle neuspešnih pregovora sa američkom kompanijom Esmark o prodaji Železare u Smederevu neće uticati na poverenje građana u premijera i vladu, ali dalji razvoj situacije bi mogao da utiče na rejting Aleksandra Vučića i njegove stranke, bez obzira na to što će svaki ishod krize u Železari javnosti biti predstavljen kao najbolji i neizbežan, kažu sagovornici Danasa.

Vladimir Pejić, direktor agencije za istraživanje javnog menjenja Faktor plus, za Danas navodi da odluka premijera i Vlade neće previše uticati na njihov rejting, već će to biti slučaj tek posle niza narednih događaja i konačnog raspleta situacije.

- Oni koji podržavaju Vučića misle da je odluka hrabar i očekivan potez koji štiti interese Srbije, dok njegovi oponenti na to gledaju kao na neispunjeno obećanje - kaže Pejić.

Srećko Mihailović, sociolog, za naš list kaže da "teško da ima bilo čega u Srbiji što bi moglo u relativno kratkom vremenu da dovede do pada ove vlade".

\* Na pitanje zašto je to tako on odgovara da je to zato što je srpski narod kao devojka koja se teško zaljubljuje, ali kad se zaljubi to dugo traje.

\* - Naš narod ima autoritarnost kao dominantnu vrednosnu orijentaciju za koju je karakterističan odnos prema vođi. U proteklih 30 godina na svakih 12 smo dobijali po jednog takvog. Period od 1988. do 2000. karakteriše Slobodan Milošević, zatim od 2000. do 2012. DOS, sada je počeo period Vučića i čini se da će potrajati bar tih 12 godina. Naravno, vođa mora da ima određenih kvaliteta koji se obično zaboravljaju kada im istekne rok. Ne treba krivicu svaljivati na apstraktnog građanina koji je naivan ili polunaivan pa veruje svemu što vođa govori. Vođu prave mediji, inteligencija, sistem obrazovanja... Opoziciju sad i nemamo. Opoziciono delovanje i ulogu sve više preuzimaju organizacije civilnog društva i internet a ne opozicione stranke - navodi Mihailović.

\* Prema njegovim rečima, "šta god da se uradi sa Železarem biće prikazano kao uspešan potez, ali da objektivno gledano, s obzirom na njeno stanje i poziciju na tržištu, šta god da se uradi biće dobro".

\* Aleksandar Vlahović, koji je bio ministar privrede i privatizacije u vreme prodaje Železare Ju-Es stilu, za naš list navodi da je sa političkog aspekta ovakva odluka Vlade bolja nego da za nekoliko meseci ili godinu dana dođe u istu situaciju kao sada da Železara ne radi, s obzirom na to da Esmark nije mogao da pruži ni elementarne garancije Vladi u pogledu dužine organizovanja proizvodnje niti upošljavanja radnika. On kaže da je u takvoj situaciji svakako bilo bolje preći na takozvani plan B.

Upitan hoće li i može li rejting vlade biti ugrožen ako plan B ne uspe, on odgovara da će Vlada u narednom periodu imati mnogo veće izazove od prodaje Železare. A to je restrukturiranje javnih preduzeća koja danas posluju s gubicima, smanjenje broja zaposlenih u njima, postizanje pune cene električne energije i gasa, naplata svega što se isporuči potrošačima.

Sa druge strane, ekspert za strana ulaganja Milan R. Kovačević ističe za Danas da je veoma zanimljivo da su javnosti predočene dve sasvim različite informacije zašto Esmark nije postao novi vlasnik Železare Smederevo.

- Premijer Aleksandar Vučić je saopštio da dogovor sa američkom kompanijom nije postignut dok Emsmark tvrdi da jeste, ali da ga je Vlada Srbije naknadno izmenila što mu nije bilo prihvatljivo. Veoma je interesantno što na konferenciji za novinare niko nije pitao Vučića šta je Esmark izneo kao novu ponudu. Premijer Vučić je kao novo rešenje naveo potpisivanje menadžerskog ugovora, ali da nije baš najspretnije objasnio šta pod tim podrazumeva. Smatram da je pod tim Vučić mislio na ugovor o kontroli i upravljanju koji postoji u našem zakonodavstvu, koji bi mogao da bude dobro rešenje za Železaru, a partner u tom aranžmanu bi čak mogao da bude i Esmark - navodi naš sagovornik.

Po njegovim rečima, ugovor o kontroli i upravljanju omogućava sklapanje dogovora u kome je država vlasnik Železare, dok je partneru prepušteno upravljanje fabrikom, nabavkom i plasmanom robe, rashodi i ostvarivanje profita. Sa druge strane, državi bi kao vlasniku Železare bila isplaćivana dividenda.

- Takav sistem bi bio uspešan a partner koji ima sve reference za takav aranžman je svakako Esmark, koji već posluje na tržištu čeličnih limova. U slučaju da je premijer Vučić pod potpisivanjem menadžerskog ugovora podrazumeva da će na čelo Železare biti dovedeni ljudi iz struke koji bi u ime države njom rukovodili, reč je o lošem rešenju koje neće dati nikakve rezultate. Železare je već na "grbači" države, takav način funkcionisanja bi bio samo nastavak te agonije i ako se takvo rešenje razmatra od njega bi trebalo odustati u korist ovog prvog o kome smo govorili, zaključuje Milan R. Kovačević.

\* Teret za budžet

\* Uporna želja premijera Vučića da Železara Smederevo radi po svaku cenu je takođe pogrešna, samo stvara gubitke, teret je za budžet i vodi ka neminovnoj likvidaciji te fabrike, smatra Milan R. Kovačević

[http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/moguc\\_oporavak\\_najstarije\\_fabrike\\_otkovaka\\_na\\_balkanu.4.html?news\\_id=297534](http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/moguc_oporavak_najstarije_fabrike_otkovaka_na_balkanu.4.html?news_id=297534)

*Plan reorganizacije Zastava kovačnice u stečaju biće dostavljen do 25. februara*

## **Moguć oporavak najstarije fabrike otkovaka na Balkanu**

AUTOR: Z.RADOVANOVIĆ

Kragujevac - Iako je stečaj u Zastava kovačnici, najstarijoj i najvećoj fabrici otkovaka na Balkanu, otvoren u septembru prošle godine, proizvodnja je obnovljena već nakon 20-ak dana, što zaposlenima daje nadu da se ne očekuje likvidacija firme. U Kovačnici uz to očekuju da najveći poverilac fabrike, Bugarin Vladimir Zaharijev, sin nekadašnjeg vlasnika kompanije (Valentina Zaharijeva), kragujevačkom Privrednom sudu do 25. februara dostavi plan reorganizacije preduzeća, koji bi obezbedio da fabrika izađe iz stečajnog postupka i vrati se u normalno poslovanje.

Podsetimo, stečaj je otvoren pošto je račun fabrike bio u neprekidnoj blokadi više od 90 dana, zbog dugova teških oko 100 miliona dinara. Tome je prethodio višenedeljni štrajk zaposlenih, koji nisu pristajali na novo smanjenje zarada, i optuživali su većinskog vlasnika Zaharijeva da je prebacivanjem profita u Bugarsku, a ostavljanjem dugova firmi u Kragujevcu, uništio fabriku koja je lane obeležila 160 godina postojanja i neprekidnog rada. Uvođenjem stečaja bez posla je automatski ostalo svih 300 radnika, kojima nije pomoglo ni obećanje ministra rada i socijalne politike Aleksandra Vulina. On im je prošlog leta kazao da "imaju podršku države".

Polovina njih se, međutim, samo tri nedelje docnije, već 21. oktobra prošle godine, vratila u pogone (na određeno vreme, doduše) i nastavila proizvodnju otkovaka za domaće i inostrane partnere. Sredinom novembra, većinski poverilac Vladimir Zaharijev je na ročištu u Privrednom sudu najavio izradu plana reorganizacije Kovačnice do kraja godine. Kako je taj rok "probijen", sud mu je odobrio dodatna dva meseca za završetak plana, koji će, ako je suditi prema poslednjim oficijelnim informacijama, stečajnom sudiji i ostalim poveriocima (Poreska uprava Srbije, kragujevačka Energetika i beogradska firma Dajmond metals) stići do sredine naredne sedmice.

- U kontaktu sam sa većinskim poveriocem iz Bugarske i on mi je potvrdio da će plan reorganizacije fabrike biti gotov do 25. februara. Taj plan će najpre biti dostavljen Privrednom sudu u Kragujevcu, i ako tu dobije "zeleno svetlo", onda će o njemu odlučivati ostali poverioci. Ukoliko ga većina poverilaca podrži, a njima je u interesu da se fabrika reorganizuje i nastavi da radi, Kovačnica će izaći iz stečajnog postupka. U tom slučaju bi realno bilo očekivati da se fabrika vrati u normalno poslovanje do kraja marta - rekao je našem listu stečajni upravnik Kovačnice Predrag Janković.

Ističe pritom da je u izveštaju o ekonomsko-finansijskom položaju Kovačnice, sačinjenog na osnovu analize njenog petogodišnjeg rada, zaključio da je plan reorganizacije fabrike - izvodljiv. Tome u prilog navodi da Kovačnica ima kvalitetan proizvod, kvalifikovanu radnu snagu, odgovarajuću opremu, stabilno domaće i inostrano tržište i radi se o fabrici koja je od strateškog značaj za domaći metalski kompleks, što je takođe vrlo bitno kad se odlučuje o njenoj daljoj sudbini.

Da li će Zastava kovačnice biti jedna od malobrojnih domaćih fabrika koja će preživeti stečajni postupak i uspeti da se vrati "na zelenu granu", videće se za nepunih mesec i po dana. Napomenimo s ovim u vezi da, prema podacima Saveza samostalnih sindikata, u Srbiji u likvidaciju ne ode tek šest odsto preduzeća u kojima je uveden stečaj.

#### Tržište

- Iako je već mesecima u stečaju, Kovačnicu u međuvremenu nije napustio nijedan poslovni partner, ni domaći, ni inostrani. Naprotiv, u zemlji uobičajeno najviše radi za Zastavinu fabriku oružja, dok otkovcima i dalje redovno snabdeva partnere u Nemačkoj, Belgiji, Mađarskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini - kaže Janković, napominjući da bi, ukoliko poverioci prihvate plan reorganizacije, krajem marta za stalno trebalo da se vrati oko 170 radnika.

## ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Komentari/Strajk-prosvetara-razlozi-neuspeha.lt.html>

### KOMENTARI

## Štrajk prosvetara, razlozi neuspeha

Osnovni stav prosečnog prosvetnog radnika svodi se na sledeće: „Ćuti, uvek može i gore”

Višegodišnja taktika zavadi pa vladaj, koju vlada primenjuje kada je reč o štrajkačkim grupama, najzad je – što se tiče štrajka prosvetara – upalila. Možemo kriviti samo zaposlene u prosveti. Ministarstvo kriviti ne možemo jer smo na ovakve njegove postupke navikli, a i da možemo (jer bi svakako trebalo), ne bi nam mnogo vredelo. Ako zanemarimo postojanje čak četiri sindikata u prosveti, što otvara širok prostor za svaku vrstu manipulacija, pa i činjenicu da štrajkački odbori svoje članove nisu na vreme i na pravi način izveštavali o dogovorima i strategijama pri pregovorima, stižemo do osnovnih problema zbog kojih štrajk nije ni imao šanse da uspe.

Ono što ne možemo zanemariti i što je od samog početka onemogućavalo štrajk jeste, pre svega, letargičan odnos prosečnog nastavnika prema svojoj sve težoj materijalnoj situaciji, prema nakaznom zakonu o obrazovanju i potpuna nesposobnost organizovanja zarad zajedničkih interesa. Svaki pokušaj kritike, premda ih je malo, ne izlazi van zbornice, što i te kako navodi da posumnjamo u toliko navođenu, izvanrednu

sposobnost kritičkog mišljenja onih koji decu treba da, reču i delom, uče upravo toj vrsti mišljenja. Pored nekolicine onih koji se i dalje trude da pokrenu diskusiju i da ispod retkih vesti napišu pokoji komentar ohrabrenja ili kritike, osnovni stav prosečnog prosvetnog radnika svodi se na sledeće: „Ćuti, uvek mođe i gore.”

Drugi osnovni razlog zbog kog je štrajk od početka bio osuđen na propast tiče se podele, kako u odluci da se stupi u štrajk tako i unutar samih sindikata. Iako je ova podela postojala od samog početka, od ukupnog broja škola u Srbiji štrajkovalo je njih 510, dosad su četiri nezavisna sindikata bila ujedinjena, što je i stvaralo osnovu koja je omogućavala da štrajk i ovoliko dugo da opstane. Međutim, pristankom na izvestan dogovor koji je prilično nejasno izložen u medijima i na veb-stranicama sindikata, nakon četrnaest nedelja skraćene nastave, dva sindikata –Sindikat obrazovanja Srbije i Sindikat „Nezavisnost” – potpisala su Poseban kolektivni ugovor (PKU), a sa njime i Sporazum o prekidu štrajka. Iako su neprestano isticali da se štrajk nastavlja sve dok se ne ispune svi štrajkački zahtevi (potpisivanje novog, izmenjenog PKU, uvođenje zakona o platnim razredima i izuzimanje od smanjenja zarada), ovi sindikati nisu se potrudili da sačekaju preostala dva, niti su svojim školama članicama poslali dopise o onome o čemu su se dogovarali, izjavivši da će to biti objavljeno narednih dana. Ovakva netransparentnost nije čak ni izazvala značajnije kritike članova ovih sindikata, što je, zapravo, stvar koja najviše zabrinjava. Zaključak se sam nameće, ako se uzme u obzir da su ovi sindikati samosvojno otišli na dogovor iza zatvorenih vrata i činjenica da su vođama sindikata primanja Posebnim kolektivnim ugovorom određena iz budžeta, a ne iz sindikalne kase.

Odluku o prekidu štrajka zasad je prihvatilo 360 od 510 škola. Iako preostala dva sindikata, Unija sindikata prosvetnih radnika Srbije i Sindikat radnika u prosveti Srbije nisu pristala da potpišu ugovor, ne vidi se na koji način bi mogli da nastave borbu s tolikim osipanjem štrajkačkog tela.

Stoga, izgleda da u ovoj nimalo zavidnoj situaciji postoje samo dve opcije. Prva je nastaviti sa starom praksom, prekinuti štrajk i propustiti poslednju šansu za kakvim-takvim očuvanjem digniteta jedne struke koja ima formativnu ulogu za mlađe naraštaje. Druga opcija je nastaviti sa štrajkom, sa prepolovljenim brojem škola, uz uvek otvorenu mogućnost pretnji i pritisaka od strane Ministarstva prosvete, gde će se ionako izmrcvarenim ljudima pretiti otkazima i daljim umanjenjem zarada, uz izostanak i ono malo podrške koju su dosad imali.

Premda je na sastanku preostala dva sindikata ipak odlučeno da se štrajk nastavi, mnogo toga dovedeno je u pitanje. Ministarstvo je dobilo novi razlog za pretnje i za dalji pritisak na prosvetne radnike koji će nastaviti štrajk, tako da opasnost od osipanja sada preti „odozdo”, to jest od zaplašanih pojedinaca koji će od direktora u svojim školama najverovatnije zahtevati da im se omoguće uslovi za normalizaciju nastave, na šta su od samog početka imali zakonsko pravo. To će tokom narednih nedelja lagano i potpuno ugasiti štrajk, što je najverovatnije, nakon neuspelih pokušaja zastrašivanja, već neko vreme bio rezervni plan ministarstva.

*Nastavnik filozofije u gimnaziji „Svetozar Marković” u Nišu*

**Vladimir Nocić**

## **Опстанак или банкрот „Тозе Марковића“**

АУТОР: А. Ђуран

**КИКИНДА:** У Привредном суду у Зрењанину за 5. март заказано је рочиште на којем ће се повериоци још једном изјашњавати о плану реорганизације кикиндске фабрике „Тоза Марковић“.

Фабрика „Тоза Марковић“ у радном стечају је од априла прошле године. Ово је последње рочиште за фабрику, како каже Зоран Средојев, председник синдиката „Независност“:

- Уколико повериоци гласају против реорганизације сигурно је да ће у фабрици бити проглашен банкрот. Највећи повериоци, који ће уједно и одлучивати о судбини фабрике су банка „Интеса“, „Ерсте банка“ и „Србијагас“, који је појединачно највећи поверилац.

Укупна дуговања фабрике за производњу црепа достижу 50 милиона евра, а план реорганизације, о којем ће се одлучивати на рочишту, припремио је стечајни управник др Драган Божић.

- План реорганизације је реалан и у протеклих годину дана показао је финансијске ефекте, односно, оправдао је све предложене мере. План подразумева да се дугови врате у наредних 10 година уз грејс период од годину и по дана – додаје Средојев.

У фабрици је тренутно 450 радника, јер је у новембру прошле године 119 запослених добило отказ услед гашења пећи за производњу црепа.

- План је да се пре рочишта у марту поново покрене линија која је заустављена. Очекујемо да после 20. фебруара поново проради пећ за производњу црепа. Тада би се на посао вратили сви који су добили отказе. И према плану реорганизације у фабрици треба да ради 605 запослених што је оптималан број за обезбеђење средстава и реализацију самог плана. Уколико се усвоји план који у првих годину дана не може да се реализује онда нема користи од свега – каже наш саговорник.

Запослени редовно примају минималац и страхују од оног што се може догодити.

- Иако је фабрика у стечају, у протеклих годину дана сервисирали смо све трошкове за плин, струју, плате, одржавање. Пласман и продаја наших производа, црепа и плочица, никада није био проблем. Тренутно је мртва сезона, али већ 20. марта имаћемо на лагеру цреп за чију продају су склопљени уговори – истиче Средојев.